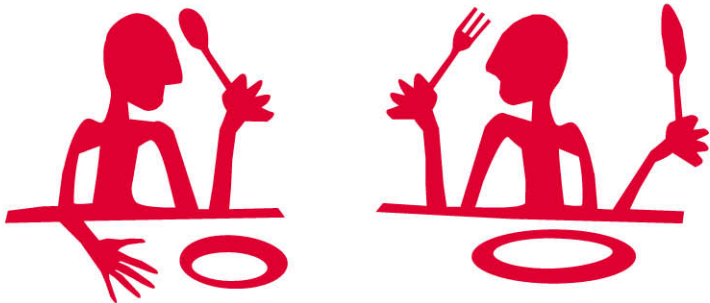

OBJECTIUS

Més enllà de la llengua i de la cultura, hi ha tot un seguit de normes i convencions socials que es van traspasant de generació en generació i que també determinen el nostre comportament a l'hora de comunicar-nos. Conèixer-les i, en la mesura que sigui possible, dominar-les no pot sinó ajudar a qui ve de fora a sentir-se més còmode/a al nostre país.

PENSA QUE...

- ▶ Aquest és un tema que dóna molt de si per a parlar de situacions divertides i absurdes en què t'hagis trobat i per a intercanviar experiències.
- ▶ A canvi, l'estudiant et pot ensenyar algunes de les normes socials del seu país i així segur que si mai hi vas no et ficaràs de peus a la galleda i t'estalviaràs aquella sensació de ridícul tan desagradable.

Com va tot?

Quan algú ens respon *Molt bé!* a la pregunta *Com va tot?* no hem d'entendre que a aquesta persona tot li rutlla de la millor manera possible, ni ho hem d'interpretar com una invitació al diàleg. Es tracta, simplement, d'un pur formalisme —d'una convenció lingüística— que a compleix una funció important dins l'acte comunicatiu: la d'establir i

20

mantenir una relació civilitzada amb els nostres interlocutors. Aquestes expressions estereotipades no tenen sentit pel seu contingut, sinó pel context en què són utilitzades. *Bon profit!*, *com anem?*, *què fem?*, *anar fent*, *records!*, *com estàs?* en són altres exemples.

Imperatiu

En moltes llengües —fins i tot de famílies diferents: anglès, català, alemany...—, l'imperatiu és el temps verbal utilitzat per a expressar una ordre (*Vine!*). Allò que ens interessa, però, no és el que tenen en comú, sinó en quines situacions *convé* utilitzar aquest mode verbal. Per exemple: ¿és correcte socialment dir *Posa't a la cua!* a una persona que no

coneixes de res i que et vol passar al davant en un forn de pa? No. A grans trets, es pot dir que aquí l'imperatiu s'utilitza quan ja hi ha molta o un cert grau de confiança (entre els amics, companys de feina, la parella...) i, especialment, entre la família (pares i germans) i en contextos informals entre la gent jove (quan beuen, quan juguen, quan se'n van de marxa...). Hi ha llengües, però, com l'alemany, en què l'ús de l'imperatiu és molt més restringit i pot sonar groller en contextos que potser aquí passaria desapercebut.

Donar les gràcies

Donar les gràcies és una de les convencions socials més practicades a tot arreu. En català, l'expressió més popular és *gràcies* a seques o *moltes gràcies* (*moltes de gràcies* en balear), en detriment d'altres solucions més formals, com *molt agrait/ida* o *molt amable*. Com en altres llengües, la norma també demana a l'interlocutor que respongui a aquest agraiement: *de res* ('not at all', 'you are welcome' en anglès) i *no es mereixen* són les formes que han fet més fortuna.

Beure

Beure alcohol és per a la majoria de nosaltres una manera d'engrescar-nos i sortir de marxa més contents. En altres llocs d'Europa, però, aquest fet té una llarga tradició cultural i una importància cabdal per al desenvolupament de les relacions socials: en determinades àrees geogràfiques, com els països escandinaus o la Gran Bretanya, beure s'ha convertit en un element social més, sense el qual de vegades es fa difícil entaular una conversa o aprofundir-hi.

Perdó

En un món com el nostre —tan competitiu i accelerat— reconèixer els propis errors i saber-se disculpar quan toca és un signe de maduresa i d'humanitat que convé practicar per a fer-nos, entre tots, la vida més fàcil i agradable. Entre les expressions més utilitzades, hi ha *perdó*, *perdona'm* i *em sap greu*, que poden ser correspostos, per indicar que s'accepten les disculpes, amb un *no passa res*, és

igual o tant és. Tot sigui per un món més món.

Què em poso?

Què em poso aquesta nit? Vet aquí una pregunta que tothom ens hem fet milions de vegades i que mai no té una mateixa resposta. En general, el grau de formalitat que ha de tenir la nostra roba depèn entre altres coses del grau de formalitat que exigeix la nostra cita; es poden donar alguns consells sobre quina és la manera més apropiada de vestir aquí, amb el benentès que cadascú és lliure de fer el que vulgui: a la feina i als actes formals (teatre, conferències) la gent sol anar-hi força mudada; cal anar més ben vestit/ida del normal quan es tracta d'un esdeveniment important, com un casament o una recepció, i, pel que fa a la resta de situacions —sortir amb els amics, anar de festa, visitar un familiar—, ja depèn del gust (i les ganes!) de cadascú. Ah, val la pena recordar que en algunes discoteques està prohibit entrar-hi en vambes.

QUÈ PODEM FER?

Pots proposar-li d'anar al teatre, a veure una obra en català.